

ROBERT GRAVES

My Best Christmas

‘QUEEN VICTORIA WAS still alive that Christmas, and I was four and a half years old.’

‘Who was she exactly? Queen Elizabeth’s grandmother?’

‘No: great-great-grandmother.’

‘Wow ! Do you remember her?’

‘Yes: a fat little lady in black riding through the Park with an escort of Lifeguardsmen – her open barouche drawn by two splendid high-stepping grey horses, and the band playing: “Make way, make way, for the rowdy-dowdy boys”.’

‘Barouche?’

‘Yes: no cars in those days. The streets cobbled, and so filthy with horse-droppings and mud that everyone wore boots. Ragged boys with dirty faces used to sweep the crossings with brooms, and beg for halfpennies. Sometimes they turned cartwheels to attract attention.’

‘Wow! How ancient you are! Where did you spend that Christmas?’

‘At home, near Wimbledon Common. A big house with twenty-five rooms and a coal cellar. But no electric light or lift, or vacuum cleaner, or refrigerator, or radio, or telly. Only rather dim gas-lamps, and coal fires, and a grand piano.’

‘Were Christmas trees invented then?’

‘Yes, Queen Victoria’s husband, Prince Albert the Good, brought them in from Germany... We always had a big one in the drawing room. The same coloured glass decorations lasted year after year – never got broken. Things were made to last in those days and people treated them more carefully... We children always waited outside in the dark, cold hall for an hour or so, telling ghost stories, while Mother and Father dressed the tree and sorted out the presents.’

‘Were they hung on the tree?’

‘No: each of us had a chair or a sofa or small table, covered with a white linen cloth, and the presents laid out on it. But when at last the door opened and we rushed in and the tree blazed out at us like the Jewelled Garden of Paradise, we had to join hands first and sing: “O Come All Ye Faithful”. Mother accompanied us on the piano with the loud pedal pressed hard down. At the foot of the tree was a Crypt – with St Joseph and the Virgin and the Christ Child and the ox and ass, and the Three Wise Men. Then Father Christmas knocked at the french window leading to the garden, and came in. He waved his hand at us and told us his reindeer were stabled at the “Swan” just across the road and wished us a happy Christmas. He complained of the cold so much that my father poured him a glass of cherry brandy. He drank it noisily and went out again into the thick fog, shouting: “See you again next century!” That’s how I can fix the date: 1899!’

‘Tell me about your presents.’

‘I got a musical box that played “Home Sweet Home”, and two boxes of soldiers – the Royal Fusiliers and the Egyptian Camel Corps – and a toy helmet and a toy drum, and a prayer-book in red morocco leather, and a painting book, and a clockwork horse.’

‘You’re making it up, aren’t you?’

‘No; I remember the list because soon afterwards I was taken away to a scarlet-fever hospital and my mother had most of my toys burned. The doctor said they were infectious for the baby. But my favourite sister hid the helmet and drum in the tool shed, and used to play with them sadly when her nurse wasn’t about.’

‘Did you believe in Father Christmas?’

‘Yes, until the Mix-up Christmas (I’ll tell you about that later), although he wore the same boots as Uncle Charles. But he hadn’t such importance in those days as the advertisements have built up now. Christmas wasn’t just fun and games. It was Jesus’s Birthday, on which we gave one another birthday presents – a day of thanking God and being especially kind to everyone. We emptied out our money-boxes for the presents. I remember we always used to give the cook and the parlour-maid scented soap, at 2d. a cake... We got a penny a week in those days, and occasional tips from uncles and aunts.’

‘A penny a week; sounds sort of stingy... Did you hang up your stockings?’

‘We did, and anyone who had been naughty that winter got coal instead of almonds, raisins, apples, tangerines, a negro-teeth puzzle, and white sugar mice with pink eyes and string tails.’

‘Wow! Did you often get coal?’

‘Never. I was always as good as Prince Albert.’

‘Ha, ha! What happened on Christmas Day?’

‘We dressed up and went to church, which was decorated with chrysanthemums and holly. But the vicar wouldn’t allow mistletoe; he said it was frivolous. Then back to Christmas dinner. The whole family was there: five boys (counting the baby), four girls, and Uncle Charles who couldn’t spend Christmas at home because Aunt Alice had left him. Yes, turkey, plum-pudding and mince pies had been invented. In fact our cook had once been cook to General Gordon and used a plum-pudding recipe in his own hand-writing.’

‘Who was General Gordon?’

‘The Dervishes killed him at Khartoum. I once showed you the scene at Madame Tussaud’s.’

‘Did you? I don’t remember. Go on with the story.’

‘Then we pulled crackers, and put on coloured caps and asked one another riddles...’

‘Such as?’

‘Such as: “Why did Kruger wear thick boots?”’

‘Who was Kruger?’

‘President of the South African Republic. The Boer War had been on for two years that Christmas and every streetboy was whistling the song:

Good bye, Dolly, I must leave you

Though it breaks my heart to go

– Something tells me I am needed,

At the Front to fight the foe.

But nobody got called up; and it wasn’t much of a war. Life went on as usual. Bombs and tanks and planes hadn’t been invented yet.’

‘But why did Kruger wear thick boots?’

‘To keep De Wet off defeat.’

‘I don’t dig you.’

‘De Wet was one of Kruger’s generals.’

‘Anyhow, what did you do that evening?’

‘We went to a special children’s service at the Parish Church: cinemas hadn’t been invented, you see.’

‘Then why was it your best Christmas?’

‘Because it was the realest.’

‘Oh!... What’s happened to the Wimbledon house?’

‘Sold and cut up into six flats... I suppose six small families live in them now, and on Christmas Eve there’ll be six tiny Christmas trees lighted – probably the artificial wire- and grocer’s-grass sort that fold up, with a little string of coloured electric light bulbs tied on... And a couple of elderly baby-sitters will be drinking sherry there and listening to the carol-singers on TV, while the young folk go off somewhere to dance.’

‘Well, I daresay that’s a bit more fun than singing hymns to a grand piano and asking riddles. By the way: if I’m still on your Santa list what I want is a really good set of bongo-drums... Oh, and you had something to say about a Mix-up?’

‘Yes, two years later – when Uncle Charles came in by one door and said he was Father Christmas, and Uncle Bob came in by the other, just after Uncle Charles had gone, and said he was Santa Claus.’

‘Wow!’

GERARD MANLEY HOPKINS

SPRING AND FALL

To a Young Child

Margaret, are you grieving
Over Goldengrove unleaving?
Leaves, like the things of man, you
With your fresh thoughts care for, can you?
Ah! as the heart grows older
It will come to such sights colder
By and by, nor spare a sigh
Though worlds of wanwood leafmeal lie;
And yet you will weep and know why.
Now no matter, child, the name:
Sorrow's springs are the same.
Nor mouth had, no nor mind, expressed
What heart heard of, ghost guessed:
It is the blight man was born for,
It is Margaret you mourn for.

Szabó T. Anna

Róka

Rókát fogtam, nem ereszt el,
figyel orral, figyel szemmel,
füle hegyes, foga éles,
forró róka, vörös, éhes,

minden sejtje lüktet, lángol,
rám néz ki a lángolásból,
pillantása, mint a mágnes,
ahogy delejezve rám les,

állattá bűvölne engem,
hogy a csapdát elfelejtsem,
én az állat, ő az ember,
forró mágnes, magmaszemmel,

embert fogott, nem eresztem,
én fogom őt, ő fog engem,
bűvöletben néz és nézem,
nem enged el, ezért én sem,

ketten tartjuk a reteszt –
rókát fogtam, nem ereszt.

GreCsó Krisztián

Tiszta udvar, rendes ház

Alsóvárosból ment hazafelé, alsó tagozatos volt, egy beteg osztálytársának vitte el a leckét, aki szerencsére csak lógott, mert ő már gyerekként félt mindenféle fertőzéstől, és utálta, ha neki kellett egy taknyos, köhögő gyerek mellett a számtanról magyarázni. Megkönnyebbült, hogy most biztosan nem kapott el semmit, mosolygott a világra, a Mátyás térre, az egyik nádfedeles, régi ház előtt öregek ültek a kapuban, rozoga fapad nyöszörgött alattuk, és ülve is fogták a botjukat, mintha annak is neki kellene támaszkodniuk, Verát nézték, figyelték, ahogy feljűk megy, ő meg azon gondolkodott, kell-e nekik köszönni, mert az idegeneknek, apa szerint, nem kell, de ezek öreg idegenek, és kedvesen néznek, aki meg így néz, annak lehet, hogy mégis kell, ebben érthetetlenül következetlenek a szülei, nem tudják elmagyarázni. Aztán az utolsó lépéseknél az idő vagy a véletlen megoldotta a kérdést, mert ahogy a pad mellé ért, a semmiből, a napfényes, délutáni ragyogásból goromba vihar támadt, minden átmenet nélkül zuhogott, és a remegő állú, kendős néni meg a fekete kalapos bácsi ijedten behívták őt.

Előbb csak a nyitott gangra, utána, amikor oda is bevert az eső, beljebb, a sötét konyhába, törülközőt nyomtak a kezébe, először nem akarta elvenni, de csurgott a szőke foncsikjából a víz, jólesett, puha volt, meleg, aztán vacsorával kínálták, és pénzt akartak neki adni.

Vera ezen annyira meglepődött, hogy nem erőltették tovább, de a Melba szeletet muszáj volt megenni, meg nem is kérette magát annyira, és amikor beleharapott, a nélinek meg a bácsinak vele együtt járt a szája, olyan boldogok voltak, mintha valami igazán nagy szívességet tett volna nekik.

Tényleg nem tudja, semmi értelme, de valamiért ezen az estén gyanakodott életében először, hogy vele valami nincs rendben. Nagyon lassan ment hazafelé, tyúklépésben, a cipője sarkát a másik orrához igazította, nyikorgott a tornacipő gumija, elállt az eső, a Mátyás téri templom sárga falai még néhány percig ragyogtak, ment le a nap, és ő csak állt, sírt, illetve nem, mert nem hüppögött, csak folytak az arcán a könnyek, ilyen még csak a mamájánál látott eddig. Vera, ha sírt, mindenestül sírt, nem volt neki olyan, mint a mamájának, hogy örömeiben történik, vagy hogy „csak úgy” könnyezik. De most valahogyan mégis lett olyan,

mert nem volt szomorú, de az, hogy ekkora örömet szerzett ennek a néninek és a bácsinak, csak azzal, hogy elfogadta, amit adni akartak, megihatotta.

A nap eltűnt a házak mögött, ijesztően szürke volt a tér, és hűvös, megborzongott, megindult haza, majdnem futott, ugrált a táská a hátán. Az jutott eszébe, hogy olyan volt bent lenni a néninél és a bácsinál, mintha egy mesében lett volna, vagy inkább hittanórán, ott történnek ilyen furcsa, jóságos és érthetetlen dolgok.

Vera elvarázsolódott az öregektől, homályosak, álomszerűek voltak velük a percek, és már ahogy történtek, távoliak. De a hűvös szeptemberi este kijózanította, és most eszébe jutott, hogy a bácsi azt kérdezte tőle, kinek a lánya, és ő megmondta, hogy a Tátrai Béláé, bemutatkozott, ahogy a papa tanította. Még soha senkinek sem kellett bemutatkoznia, nem is értette, hogy mire jó ez, idegennel nem volt szabad beszélni, aki meg nem idegen, azt ismeri. De most először tényleg hasznos volt, amit a papa mondott, nyújtotta a kezét, a néni sírt és nevetett, valamiért egyszerre a kettőt, nem lehetett eldönteni, melyiket inkább, ő meg az mondta.

„Kezit csókolom, Tátrai Vera vagyok.”

A néni összevissza csókolgatta a kezét, amiről nem szólt a papa, hogy ilyesmi a bemutatkozásnál várható, és nem is esett valami jól, kicsit undorító volt, de nem akarta megbántani a nénit, hogy elhúzza a kezét. A bácsi azt mondta, ismerte a nagyapját, és valamiért helyesbíteni akart, „vagyis”, mondta, megvakarta a szakállát, csak az állán volt szőr, ősz volt, taszítóan sercegett, „vagyis”, mondta megint, aztán elhallgatott, a néni segítette ki, hogy „persze, biztosan ő volt az”. Már, ha a Verácska, így nevezte őt, becézve, a Verácska apukája mérnök. Vera tiltakozott, hogy nem, az ő apukája katona, mire az öregek megkönnyebbülten nevettek, pedig ez nem is volt mulatságos, de ők hosszan kacagtak, hogy persze, úgy értik, hiszen az apja katonai kötelékben van, de attól még nem rombol, hanem épít, hidakat, gátakat, ilyesmit.

Vera bólogatott, ez ismerős volt, a papa tényleg sokat beszélt hidakról meg folyókról, és sokkal kevesebbet a tankokról meg a katonákról, és ez a gondolat sajnos elterelte a figyelmét, így nem kérdezett a nagyszüleiéről semmit. Most, hazafelé, a hűvösben ez annyira bántotta, mintha valami jóvátehetetlen hibát követett volna el, a bácsi meg csak annyit mondott magáról, hogy együtt harcoltak, együtt voltak a Tátrai tatával a fronton, és hogy jó ember volt, a mamáról meg semmit, pedig, ha kérdezett volna róluk, az olyan lett volna, mint valami leselkedés. A papa meg a mama ugyanazt mondta mindig, hogy korán meghaltak, sajnos, mindenki korán meghalt, soha semmi mást, izgalmasat.

Mire hazaért, megnyugodott, el is felejtette az egészet, a balsejtelmet, a rossz érzéseket, lenyomta a kertkapu kilincsét, nem nyílt, be volt akasztva a rigli, megállt, nézte szemben a szürke szalagházat, ami neki nagyon tetszett, de a szülei szerint mogorva és visszataszító, pedig olyan szép volt, amikor így este világított a sok ablak, mintha apró tükrök lennének, vagy inkább egy óriási kirakó, esetleg karácsonyfaizzó lenne a ház. Az ott szemben, a szalagház oldal nem olyan sötét volt, mint az Alföldi utca kertes házas oldala, ahol ők laktak, és ahol volt ugyan kert, ami a papa szerint nagy érték, de szerinte nem. A papa szerint ő sokat játszhat kint, de a papa folyton elfejtette lekaszálni a kertet, és ő egyáltalán nem játszhatott sokat odakint. Ha a mama már megint „hiába kérte”, és a papa bent maradt szolgálatra, akkor ők inkább a játszótérre mentek, ahol jobb is volt, mert a többi gyerek is ott játszott, mind, akik szép és liftes emeletes házban éltek, szóval a kert Verácska számára egyáltalán nem volt semmiféle érték.

Elkalandoztak a gondolatai, a szalagház, a fények, a játszótér meg a kert, de ahogy a mamája nyitotta a kaput, és azt mondta, „itt vagyok már”, megint eszébe jutott a bácsi, ahogy serceg a szakállá, meg a bizonytalankodás. És ez a bizonytalankodás hirtelen ismerős lett, felismerte, hogy találkozott már vele, szinte mindig, ha róla vagy a szüleiről volt szó. Csak valahogy eddig nem rakta őket egymás mellé. De a bácsi tétova hallgatása megjelölte, felcímkezte a hallgatásokat, félrenézéseket, a sok bizonytalankodást, mindet, mintha iskolai füzetek lennének, és most ott voltak a fehér vignetták előtte, fel tudta idézni őket, hogyan történt az iskolában, a boltban, edzésen és táncon, szóval, ahová járt, mindenütt előfordult már, hogy valaki óróra végre beszélt, és akkor inkább elhallgatott, mintha valami furcsa vagy titkos dolog jutott volna az eszébe. És ez a bácsi is kétségbeesve, szinte ijedten hallgatott el, amikor a nagyapjáról esett szó.

Ekkor nyílt az ajtó, a mama megölelte, de Vera csak épphogy visszaölelte, mert jeges, rémületes gyanakvás dermesztette meg belül.

Jorge Luis Borges

Milonga de Juan Muraña

(La cifra, 1981)

Me habré cruzado con él
En una esquina cualquiera.
Yo era un chico, él era un hombre.
Nadie me dijo quién era.

No sé por qué en la oración
Ese antiguo me acompaña.
Sé que mi suerte es salvar
La memoria de Muraña.

Tuvo una sola virtud.
Hay quien no tiene ninguna.
Fue el hombre más animoso
Que han visto el sol y la luna.

A nadie faltó el respeto.
No le gustaba pelear,
Pero cuando se avenía,
Siempre tiraba a matar.

Fiel como un perro al caudillo
Servía en las elecciones.
Padeció la ingratitud,
La pobreza y las prisiones.

Hombre capaz de pelear
Liado al otro por un lazo,
Hombre que supo afrontar
Con el cuchillo el balazo.

Lo recordaba Carriego
Y yo lo recuerdo ahora.
Más vale pensar en otros
Cuando se acerca la hora.

Ramón María del Valle-Inclán

Фрагмент из книги «La lámpara maravillosa. Ejercicios espirituales» (1916)

El anillo de Giges

Cuando yo era mozo, la gloria literaria y la gloria aventurera me tentaron por igual. Fue un momento lleno de voces oscuras, de un vasto rumor ardiente y místico, para el cual se hacía sonoro todo mi ser como un caracol de los mares. De aquella gran voz atávica y desconocida sentí el aliento como un vaho de horno, y el son como un murmullo de marea que me llenó de inquietud y de perplejidad. Pero los sueños de aventura, esmaltados con los colores del blasón, huyeron como los pájaros del nido. Sólo alguna vez, por el influjo de la Noche, por el influjo de la Primavera, por el influjo de la Luna, volvían a posarse y a cantar en los jardines del alma, sobre un ramaje de lambrequines... Luego dejé de oírlos para siempre. Al cumplir los treinta años, hubieron de cercenarme un brazo, y no sé si remontaron el vuelo o se quedaron mudos. ¡En aquella tristeza me asistió el amor de las musas! Ambicioné beber en la sagrada fuente, pero antes quise escuchar los latidos de mi corazón y dejé que hablasen todos mis sentidos. Con el rumor de sus voces hice mi ESTÉTICA.

De niño, y aun de mozo, la historia de los capitanes aventureros, violenta y fiera, me había dado una emoción más honda que la lunaria tristeza de los poetas: Era el estremecimiento y el fervor con que debe anunciarse la vocación religiosa. Yo no admiraba tanto los hechos hazañosos como el temple de las almas, y este apasionado sentimiento me sirvió, igual que una hoguera, para purificar mi Disciplina Estética. Me impuse normas luminosas y firmes como un cerco de

espadas. Azoté sobre el alma desnuda y sangrienta con cingulo de hierro. Maté la vanidad y exalté el orgullo. Cuando en mí se removieron las larvas del desaliento, y casi me envenenó una desesperación mezquina, supe castigarme como pudiera hacerlo un santo monje tentado del Demonio. Salí triunfante del antro de las víboras y de los leones. Amé la soledad y, como los pájaros, canté sólo para mí. El antiguo dolor de que ninguno me escuchaba se hizo contento. Pensé que estando solo podía ser mi voz más armoniosa, y fui a un tiempo árbol antiguo, y rama verde, y pájaro cantor. Si hubo alguna vez oídos que me escucharon, yo no lo supe jamás. Fue la primera de mis Normas.

Для перевода в стихах предлагается стихотворение Джованни Пасколи (1855-1912) из его первой поэтической книги «*Мугісае*» (1891). Поэзию Пасколи отличает стилизация «детского», незамутненного взгляда на вещи, внимание к нюансам интонации и звуковой инструментовки стиха.

Техническое задание для перевода:

1. ЭквILINEарность: совпадение количества строк в оригинале и в переводе;
2. Эквистрофичность: воспроизведение схемы рифмовки оригинала;
3. Эквиритмия:
  - a. Использование эквивалента одиннадцатисложника;
  - b. Использование женских клаузул;

Mare

M'affaccio alla finestra, e vedo il mare:

vanno le stelle, tremolano l'onde.

Vedo stelle passare, onde passare;

Un guizzo chiama, un palpito risponde.

Ecco, sospira l'acqua, alita il vento:

sul mare è apparso un bel ponte d'argento.

Ponte gettato sui laghi sereni,

per chi dunque sei fatto e dove meni?

Для перевода в прозе предлагается отрывок из романа «Фонтамара» (1933) И. Силлоне (Секондино Транквилли, 1900–1978). При переводе следует обратить особое внимание на нарочитую простоту и афористичность авторского стиля.

Fontamara somiglia dunque, per molti lati, a ogni villaggio meridionale il quale sia un po' fuori mano, tra il piano e la montagna, fuori delle vie del traffico, quindi un po' più arretrato e misero e abbandonato degli altri. Ma Fontamara ha pure aspetti particolari. Allo stesso modo, i contadini poveri, gli uomini che fanno fruttificare la terra e soffrono la fame, i fellahin i coolies i peones i mugic i cafoni, si somigliano in tutti i paesi del mondo; sono, sulla faccia della terra, nazione a sé, razza a sé, chiesa a sé; eppure non si sono ancora visti due poveri in tutto identici.

A chi sale a Fontamara dal piano del Fucino il villaggio appare disposto sul fianco della montagna grigia brulla e arida come su una gradinata. Dal piano sono ben visibili le porte e le finestre della maggior parte delle case: un centinaio di casucce quasi tutte a un piano, irregolari, informi, annerite dal tempo e sgretolate dal vento, dalla pioggia, dagli incendi, coi tetti malcoperti da tegole e rottami d'ogni sorta.

La maggior parte di quelle catapecchie non hanno che un'apertura che serve da porta, da finestra e da camino. Nell'interno, per lo più senza pavimento, con i muri a secco, abitano, dormono, mangiano, procreano, talvolta nello stesso vano, gli uomini, le donne, i loro figli, le capre, le galline, i porci, gli asini.

Fanno eccezione una decina di case di piccoli proprietari e un antico palazzo ora disabitato, quasi cadente. La parte superiore di Fontamara è dominata dalla chiesa col campanile e da una piazzetta a terrazzo, alla quale si arriva per una via ripida che attraversa l'intero abitato, e che è l'unica via dove possano transitare i carri. Ai fianchi di questa sono stretti vicoli laterali, per lo più a scale, scoscesi, brevi, coi tetti delle case che quasi si toccano e lasciano appena scorgere il cielo.

A chi guarda Fontamara da lontano, dal Feudo del Fucino, l'abitato sembra un gregge di pecore scure e il campanile un pastore. Un villaggio insomma come tanti altri; ma per chi vi nasce e cresce, il cosmo. L'intera storia universale vi si svolge: nascite morti amori odii invidie lotte disperazioni.

Altro su Fontamara non vi sarebbe da dire, se non fossero accaduti gli strani fatti che sto per raccontare. Ho vissuto in quella contrada i primi vent'anni della mia vita e altro non saprei dirvi.

Per vent'anni il solito cielo, circoscritto dall'anfiteatro delle montagne che serrano il Feudo come una barriera senza uscita; per vent'anni la solita terra, le solite piogge, il solito vento, la solita neve, le solite feste, i soliti cibi, le solite angustie, le solite pene, la solita miseria: la miseria ricevuta dai padri, che l'avevano ereditata dai nonni, e contro la quale il lavoro onesto non è mai servito proprio a niente. Le ingiustizie più crudeli vi erano così antiche da aver acquistato la stessa naturalezza della pioggia, del vento, della neve. La vita degli uomini, delle bestie e della terra sembrava così racchiusa in un cerchio immobile saldato dalla chiusa morsa delle montagne e dalle vicende del tempo. Saldato in un cerchio naturale, immutabile, come in una specie di ergastolo.

Prima veniva la semina, poi l'insolfatura, poi la mietitura, poi la vendemmia. E poi? Poi da capo. La semina, la sarchiatura, la potatura, l'insolfatura, la mietitura, la vendemmia. Sempre la stessa canzone, lo stesso ritornello. Sempre. Gli anni passavano, gli anni si accumulavano, i giovani diventavano vecchi, i vecchi

morivano, e si seminava, si sarchiava, si insolfava, si mieteva, si vendemmiava. E poi ancora? Di nuovo da capo. Ogni anno come l'anno precedente, ogni stagione come la stagione precedente. Ogni generazione come la generazione precedente. Nessuno a Fontamara ha mai pensato che quell'antico modo di vivere potesse cambiare.

La scala sociale non conosce a Fontamara che due pioli: la condizione dei cafoni, raso terra, e, un pochino più su, quella dei piccoli proprietari. Su questi due pioli si spartiscono anche gli artigiani: un pochino più su i meno poveri, quelli che hanno una botteguccia e qualche rudimentale utensile; per strada, gli altri. Durante varie generazioni i cafoni, i braccianti, i manovali, gli artigiani poveri si piegano a sforzi, a privazioni, a sacrifici inauditi per salire quel gradino infimo della scala sociale; ma raramente vi riescono. La consacrazione dei fortunati è il matrimonio con una figlia di piccoli proprietari. Ma se si tiene conto che vi sono terre attorno a Fontamara dove chi semina un quintale di grano, talvolta non ne raccoglie che un quintale, si capisce come non sia raro che dalla condizione di piccolo proprietario, penosamente raggiunta, si ricada in quella del cafone.

(Io so bene che il nome di cafone, nel linguaggio corrente del mio paese, sia della campagna che della città, è ora termine di offesa e dileggio: ma io l'adopero in questo libro nella certezza che quando nel mio paese il dolore non sarà più vergogna, esso diventerà nome di rispetto, e forse anche di onore.) I più fortunati tra i cafoni di Fontamara possiedono un asino, talvolta un mulo. Arrivati all'autunno, dopo aver pagato a stento i debiti dell'anno precedente, essi devono cercare in prestito quel poco di patate, di fagioli, di cipolle, di farina di granoturco, che serva per non morire di fame durante l'inverno. La maggior parte di essi trascinano così la vita come una pesante catena di piccoli debiti per sfamarsi e di fatiche estenuanti per pagarli. Quando il raccolto è eccezionalmente buono e frutta guadagni imprevisti, questi servono regolarmente per le liti. Perché bisogna

sapere che a Fontamara non vi sono due famiglie che non siano parenti; nei villaggi di montagna, in genere, tutti finiscono con l'essere parenti; tutte le famiglie, anche le più povere, hanno interessi da spartire tra di loro, e in mancanza di beni hanno da spartirsi la miseria; a Fontamara perciò non c'è famiglia che non abbia qualche lite pendente. La lite, si sa, sonnecchia negli anni magri, ma s'inasprisce di repente appena c'è qualche soldo da dare all'avvocato. E sono sempre le stesse liti, interminabili liti, che si tramandano di generazione in generazione in processi interminabili, in spese interminabili, in rancori sordi, inestinguibili, per stabilire a chi appartiene un cespuglio di spine. Il cespuglio brucia, ma si continua a litigare, con livore più acceso. Non vi sono mai state vie di uscita. Mettere da parte, in quei tempi, venti soldi al mese, trenta soldi al mese, d'estate magari cento soldi al mese, questo poteva fare, di risparmiato, una trentina di lire in autunno. Esse se ne andavano subito: per gl'interessi di qualche cambiale, oppure per l'avvocato, oppure per il prete, oppure per il farmacista. E si ricominciava da capo, nella primavera seguente. Venti soldi, trenta soldi, cento soldi al mese. Poi di nuovo da capo.

闻一多

《发现》

我来了，我喊一声，迸着血泪，

“这不是我的中华，不对，不对！”

我来了，因为我听见你叫我；

鞭着时间的罡风，擎一把火，

我来了，不知道是一场空喜。

我会见的是噩梦，那里是你？

那是恐怖，是噩梦挂着悬崖，

那不是你，那不是我的心爱！

我追问青天，逼迫八面的风，

我问，（拳头擂着大地的赤胸）

总问不出消息；我哭着叫你，

呕出一颗心来，一在我心里！

东西《双份老赵》（节选）

老赵其实不老，“老”只是一个亲切的称呼，相当于“阿”。他长着二十多岁的头发，三十多岁的皮肤，却具备了一百岁的智慧。自打识字那天起，他的脸上就出现了思考的表情。这种表情一直保持到现在，如果不小心辨认，还以为来自他父母的基因，但实际上却是他勤于皱眉头的结果。

七年前，小夏婷婷玉立，说漂亮有漂亮，说气质有气质，是某家银行的职员。尽管追求她的男子排了长长一列，却没一个被她相中，原因是他们要么长得太白，要么显得幼稚，无法给她一种落地的感觉。直到老赵这张思考型的脸庞出现在窗前，她的心里才“咯噔、咯噔”。开始，老赵也不是来给她“咯噔”的，而是来存款，取钱。因为经常来，彼此由点头到交谈，渐渐地就混熟了。熟到差不多的时候，小夏劝老赵把钱全部存入本行。老赵说：“不能把所有的鸡蛋都放一个筐里，万一没拿稳，那就只剩下我这个蛋了，穷光蛋的蛋。”

这是排名数一数二的银行，哪怕所有的银行都倒闭了，也轮不到它倒闭。更何况老赵的那点钱就像沧海一粟，无论存进去或者取出来都不影响银行的总量。小夏觉得他多虑，甚至认为他不信任自己。老赵说：“我可以信任一个人，但不可以信任一个集团。”而小夏偏偏把银行当亲爹，并用它来检验老赵的忠诚度。老赵问：“难道喝一口茶，连杯也要一起吞下去吗？”

小夏说：“单位就像我的衣裳，你不会只爱我的身体吧？”

老赵于是又存了一笔定期。小夏问他是不是把全部都存进来了？老赵气得直打喷嚏，忍不住给她上课：“就像一个人不能只有一个信仰，否则，委屈的时候你都找不到安慰的理由。一家人不会同时上一条贼船，也不会同时坐一架飞机。为什么那么多人要找干爹？民间说法是保自己长命，而真正的原因却是多个干爹多条后路。”小夏被这剂猛药呛得连声咳嗽。她终于落地了，心像踩在水泥地板上那么踏实。不过结婚之前，她还得考验考验老赵。

小夏打开地图，指着最远的地方——麦哲伦海峡，说：“怎么样？”老赵说：“只要你开心，下个月就去。”小夏感动了，手指在地图上跳舞，舞着舞着，就舞到了夏威夷群岛。她说：“偶心疼钱，还是选近一点的地方吧。”老赵一拍桌子，整个太平洋都倾斜了。他说：“看不起人是不是？知道吗，你花谁的钱，谁就是交桃花运。”小夏的手指立即从夏威夷起飞，这回跳

的是芭蕾。手指优雅地划过高山，越过海洋，像两只白天鹅落在桂林的山头。“就这儿吧。”小夏说。老赵被小夏变化的速度搞晕。他用一秒钟倒了倒时差，说：“对我的钱包，请你务必做到浪费光荣，节约可耻。”小夏笑了：“浪费你的，那不就等于透支我的未来吗？”

最后，他们选择了西部的一座山峰。那是个热门的景点，好多名人和有名字的人都去爬它。有位著名的董事长，每个季度都带着一群记者去爬，每爬一次，公司的股票就连续涨停三天。老赵和小夏也想让他们的感情股涨一涨，于是都跟单位请了假。登机之前，老赵为每人买了两份保险。小夏看在眼里，喜在心尖尖。她一坐上飞机，就把脸靠住老赵的肩膀，死心塌地做他的零件。渐渐地，靠的和被靠的部位都有些麻，但是，谁都舍不得动一动。他们只用一个姿势就完成了一千多公里的飞行。

到了山下旅馆，小夏惊呼：“糟糕，我只预订了一间房。”老赵说：“难道还需要第二间吗？”“当然，我是有原则的。”说这话时，小夏把嘴认真地噘起来，不像是反话正说。老赵问总台还有没有多余的房？服务员说：“房间都必须在十天前预定。”老赵双手一摊，耸了耸肩膀，恳请服务员为他在走廊上加张床。服务员说：“不可以在走廊上加，但可以加在房间里。”老赵像领到结婚证那么高兴，扭过头来征求小夏的意见。小夏说：“我一紧张就会失眠，一失眠就没力气爬山。”老赵说：“出来就是想放松，你先别紧张，千万千万别紧张……”

晚饭后，老赵跟着小夏进了房间。他们一个坐在椅子上，一个坐在床头，面对面地聊了起来。老赵越聊越来劲，不仅语速加快，而且满脸通红，仿佛雄鸡高唱，仿佛要这么一直唱到天亮。但是，小夏却聊得很不专心，她在为老赵今晚睡什么地方而不停地开小差。老赵说：“既然当时你只订一间房，那就说明你早已默认同吃同住这一事实。”小夏摇头，两手紧紧地抱住自己的双肩，忽地就缩小了，小得像只蚂蚁，让老赵和她的距离顿时变得遥远。老赵问：“难道你真不希望我住在这里？”小夏的头立刻变大，它毫不含糊地点了一下。老赵又问：“你确定？”小夏连连点头。凡事都问两遍，这是老赵多年养成的习惯。他说了一声“晚安”，便抬屁股，拉行李。小夏问他去哪？他说：“睡觉。”小夏说：“不是没房了吗？”老赵说：“我怕你在关键的时候讲原则，所以出发前也预订了一间。”小夏惊讶得眼珠子都快掉了。她佩服老赵，甚至崇拜。

爬山的时候，每人只带一瓶矿泉水。由于小夏没经验，每次饮水量明显偏多。还没爬到山的五分之一， she 就把一瓶水全部喝干。老赵告诉她，凡是有爬山经验的人，只用水来润润喉咙，绝不能牛饮。小夏责怪他为什么不早说。老赵从包里掏出另一瓶：“因为我早有准备。”爬到一处陡坡，小夏的手被带刺的灌木划破，裂开的口子渗出血来。老赵赶紧从包里掏出创可贴，封堵她的伤口。小夏说：“你想得真周到。”老赵说：“必须的。”

一路上老赵连扶带拉，总算把小夏带到了半山。到了这个高度，他们的视线就开阔了，野心也开始膨胀。看着周围被比下去的山峰，小夏一高兴，嚷着要爬到山顶。坡越来越陡，脚下打滑的次数越来越多。有时，他们的一只脚上去了，另一只脚却滑下去老远，仿佛要分裂身体，闹“腿独”。这样劈叉多了，小夏的裤裆便“啞”地一声裂开。“还名牌呢，这么不禁劈。”她发着牢骚，赶紧蹲下，一步也不敢移动。尽管小夏已多次领教老赵的细心与周到，但这一次她是再也不敢奢望了。万万没想到，老赵竟然从背包里掏出了针线。小夏一边缝着裤裆，一边想还有比他更可靠的男人吗？没有，绝对没有。

当晚，小夏就叫老赵退掉另一间房。他们终于合并了。高兴的事大都相同，这里只说一件不高兴的。临回程的前一天，他俩到商店购物。老赵花了五千元为小夏买了一只玉镯。小夏当场把玉镯戴到手腕子上，频频摇晃，似乎要从上面摇出一首歌来。但是，没等小夏高兴完毕，老赵就偷偷地折回去，又买了一只和她手腕子上相似的镯子，连价格都一样。小夏想多买的这只肯定不是送给他亲人的，否则他不会偷偷摸摸。那么，只能说他还有见不得光的女友？小夏压住心中的不快，计划在回去半月之后再审他。半个月的时间，他要是真有“见光死”，就会把镯子送出去了。到那时……哼，即使他的脑子转得比计算机还快，恐怕也很难狡辩吧。

旅游归来，老赵每三天就跟小夏提一次结婚，就像一只准时的闹钟。他一共闹了五次，小夏便说：“坦白从宽，抗拒从严。你能不能先交代那只镯子？然后，再来跟我谈婚姻。”老赵的脸红得比闪电还快，仿佛偷东西被人当场拿下。小夏真以为自己抓住了窃贼，心有余悸地说：“差一颗米我就嫁给你了，好险！”老赵额头上的汗“噌噌噌”地往外冒。小夏像猫看老鼠那样看着他，问：“是不是送给前女友了？”老赵抹了一把额头汗，支支吾吾地说：“从头到脚，我就这么一

点秘密，你.....能不能给我留住？”小夏说：“要么爱 秘密，要么爱我，A 或者 B，你只能二选一。”

老赵只好从柜子里拿出那只玉镯。小夏说：“天哪，你怎么还没送出去？速度也太慢了吧。”老赵说：“为什么一定要送人？”小夏说：“难道就为了锁在柜子里？”老赵说：“我是怕你的那只丢了，或者碎了，才又买了这只。如果你高兴，一只手戴一个，两只手可以同时漂亮。”小夏的脊背轻轻一颤，那是被感动的信号，但她仍然强迫自己保持足够的警惕，说：“你骗人。”老赵把柜门敞开。小夏看见柜子里摆满物品，有小时候用过的布娃娃，有中学、大学的毕业证，有奖状、邮票、相册、移动硬盘、钥匙、存折、保险单、速效救心丸、相机和手表等等。凡柜子里的统统双份，只有手表是单身，因为另一只正戴在老赵的腕子上。小夏顿时结巴。她说：“原，原来你喜，喜喜欢收，收藏。”老赵摇头，说：“多年来，我像保护内裤一样保护这个秘密，没想到还是被你撬开了。我担心这些东西丢失，就多备了一份，这样心里巨踏实。”

Внимание, вот правила для оформления переводов с немецкого:

Присылаемые переводы должны быть названы: Нем_проза_Сидоров.doc; Нем_поэзия_Иванов.doc. (Вместо «Сидоров» и «Иванов» в названии файла – фамилия или псевдоним переводчика.)

Внутри файла с переводом должна быть указана фамилия или псевдоним переводчика.

Оформленные иначе переводы рассматриваться не будут.

Kurt Tucholsky

Luftveränderung

Fahre mit der Eisenbahn,
fahre, Junge, fahre!
Auf dem Deck vom Wasserkahn
wehen deine Haare.

Tauch in fremde Städte ein,
lauf in fremden Gassen;
höre fremde Menschen schrein,
trink aus fremden Tassen.

Flieh Betrieb und Telephon,
grab in alten Schmökern,
sieh am Seinekai, mein Sohn,
Weisheit still verhökern.

Lauf in Afrika umher,
reite durch Oasen;
lausche auf ein blaues Meer,
hör den Mistral blasen!

Wie du auch die Welt durchflitzt
ohne Rast und Ruh –:
Hinten auf dem Puffer sitzt
du.

Адрес для отправки перевода: korkonos@yandex.ru

Внимание, вот правила для оформления переводов с немецкого:

Присылаемые переводы должны быть названы: Нем_проза_Сидоров.doc; Нем_поэзия_Иванов.doc. (Вместо «Сидоров» и «Иванов» в названии файла – фамилия или псевдоним переводчика.)

Внутри файла с переводом должна быть указана фамилия или псевдоним переводчика.

Оформленные иначе переводы рассматриваться не будут.

Kurt Tucholsky

Die Kunst, falsch zu reisen

*Wem Gott will rechte Gunst
erweisen,
den schickt er in die – in die
weite Welt!*

*»Alice! Peter! Sonja! Legt mal
die Tasche hier in das
Gepäcknetz, nein, da! Gott, ob
einem die Kinder wohl mal
helfen! Fritz, iß jetzt nicht alle
Brötchen auf! Du hast eben
gegessen!«*

Wenn du reisen willst, verlange von der Gegend, in die du reist, alles: schöne Natur, den Komfort der Großstadt, kunstgeschichtliche Altertümer, billige Preise, Meer, Gebirge – also: vorn die Ostsee und hinten die Leipziger Straße. Ist das nicht vorhanden, dann schimpfe.

Wenn du reist, nimm um Gottes willen keine Rücksicht auf deine Mitreisenden – sie legen es dir als Schwäche aus. Du hast bezahlt – die andern fahren alle umsonst. Bedenke, daß es von

ungeheurer Wichtigkeit ist, ob du einen Fensterplatz hast oder nicht; daß im Nichtraucher-Abteil einer raucht, muß sofort und in den schärfsten Ausdrücken gerügt werden – ist der Schaffner nicht da, dann vertritt ihn einstweilen und sei Polizei, Staat und rächende Nemesis in einem. Das verschönt die Reise. Sei überhaupt unliebenswürdig – daran erkennt man den Mann.

Im Hotel bestellst du am besten ein Zimmer und fährst dann anderswohin. Bestell das Zimmer nicht ab; das hast du nicht nötig – nur nicht weich werden.

Bist du im Hotel angekommen, so schreib deinen Namen mit allen Titeln ein... Hast du keinen Titel... Verzeihung ... ich meine: wenn einer keinen Titel hat, dann erfinde er sich einen. Schreib nicht: »Kaufmann«, schreib: »Generaldirektor«. Das hebt sehr. Geh sodann unter heftigem Türeenschlagen in dein Zimmer, gib um Gottes willen dem Stubenmädchen, von dem du ein paar Kleinigkeiten extra verlangst, kein Trinkgeld, das verdirbt das Volk; reinige deine staubigen Stiefel mit dem Handtuch, wirf ein Glas entzwei (sag es aber keinem, der Hotelier hat so viele Gläser!), und begib dich sodann auf die Wanderung durch die fremde Stadt.

In der fremden Stadt mußt du zuerst einmal alles genauso haben wollen, wie es bei dir zu Hause ist – hat die Stadt das nicht, dann taugt sie nichts. Die Leute müssen also rechts fahren, dasselbe Telephon haben wie du, dieselbe Anordnung der Speisekarte und dieselben Retiraden. Im übrigen sieh dir *nur* die Sehenswürdigkeiten an, die im Baedeker stehen. Treibe die Deinen erbarmungslos an alles heran, was im Reisehandbuch einen Stern hat – lauf blind an allem andern vorüber, und vor allem: rüste dich richtig aus. Bei Spaziergängen durch fremde Städte trägt man am besten kurze Gebirgshosen, einen kleinen grünen Hut (mit Rasierpinsel), schwere Nagelschuhe (für Museen sehr geeignet), und einen derben Knotenstock. Anseilen nur in Städten von 500 000 Einwohnern aufwärts.

Wenn deine Frau vor Müdigkeit umfällt, ist der richtige Augenblick gekommen, auf einen Aussichtsturm oder auf das Rathaus zu steigen; wenn man schon mal in der Fremde ist, muß man alles mitnehmen, was sie einem bietet. Verschwimmen dir zum Schluß die Einzelheiten vor Augen, so kannst du voller Stolz sagen: ich hab's geschafft.

Mach dir einen Kostenvoranschlag, bevor du reist, und zwar auf den Pfennig genau, möglichst um hundert Mark zu gering – man kann das immer einsparen. Dadurch nämlich, daß man überall handelt; dergleichen macht beliebt und heitert überhaupt die Reise auf. Fahr lieber noch ein Endchen weiter, als es dein Geldbeutel gestattet, und bring den Rest dadurch ein, daß du zu Fuß gehst, wo die Wagenfahrt angenehmer ist; daß du zu wenig Trinkgelder gibst; und daß du überhaupt in jedem Fremden einen Aasgeier siehst. Vergiß dabei nie die Hauptregel jeder gesunden Reise:

Ärgere dich!

Sprich mit deiner Frau nur von den kleinen Sorgen des Alltags. Koch noch einmal allen Kummer auf, den du zu Hause im Büro gehabt hast; vergiß überhaupt nie, daß du einen Beruf hast.

Wenn du reisest, so sei das erste, was du nach jeder Ankunft in einem fremden Ort zu tun hast: Ansichtskarten zu schreiben. Die Ansichtskarten brauchst du nicht zu bestellen: der Kellner sieht schon, daß du welche haben willst. Schreib unleserlich – das läßt auf gute Laune schließen. Schreib überall Ansichtskarten: auf der Bahn, in der Tropfsteingrotte, auf den Bergesgipfeln und im schwanken Kahn. Brich dabei den Füllbleistift ab und gieß Tinte aus dem Federhalter. Dann schimpfe.

Das Grundgesetz jeder richtigen Reise ist: *es muß was los sein* – und du mußt etwas »vorhaben«. Sonst ist die Reise keine Reise. Jede Ausspannung von Beruf und Arbeit beruht darin, daß man sich ein genaues Programm macht, es aber nicht innehält – hast du es nicht innegehalten, gib deiner Frau die Schuld.

Verlang überall ländliche Stille; ist sie da, schimpfe, daß nichts los ist. Eine anständige Sommerfrische besteht in einer Anhäufung derselben Menschen, die du bei dir zu Hause siehst, sowie in einer Gebirgsbar, einem Oceandancing und einer Weinabteilung. Besuche dergleichen – halte dich dabei aber an deine gute, bewährte Tracht: kurze Hose, kleiner Hut (siehe oben). Sieh dich sodann im Raume um und sprich: »Na, elegant ist es hier gerade nicht!« Haben die andern einen Smoking an, so sagst du am besten: »Fatzkerei, auf die Reise einen Smoking mitzunehmen!« – hast *du* einen an, die andern aber nicht, mach mit deiner Frau Krach. Mach überhaupt mit deiner Frau Krach.

Durchheile die fremden Städte und Dörfer – wenn dir die Zunge nicht heraushängt, hast du falsch disponiert; außerdem ist der Zug, den du noch erreichen mußt, wichtiger als eine stille Abendstunde. Stille Abendstunden sind Mumpitz; dazu reist man nicht.

Auf der Reise muß alles etwas besser sein, als du es zu Hause hast. Schieb dem Kellner die nicht gut eingekühlte Flasche Wein mit einer Miene zurück, in der geschrieben steht: »Wenn mir mein Haushofmeister den Wein so aus dem Keller bringt, ist er entlassen!« Tu immer so, als seist du aufgewachsen bei ...

Mit den lächerlichen Einheimischen sprich auf alle Fälle gleich von Politik, Religion und dem Krieg. Halte mit deiner Meinung nicht hinterm Berg, sag alles frei heraus! Immer gib ihm! Sprich laut, damit man dich hört – viele fremde Völker sind ohnehin schwerhörig. Wenn du dich amüsierst, dann lach, aber so laut, daß sich die andern ärgern, die in ihrer Dummheit nicht wissen, worüber du lachst. Sprichst du fremde Sprachen nicht sehr gut, dann schrei: man versteht dich dann besser.

Laß dir nicht imponieren.

Seid ihr mehrere Männer, so ist es gut, wenn ihr an hohen Aussichtspunkten etwas im Vierfarbendruck singt. Die Natur hat das gerne.

Handele. Schimpfe. Ärgere dich. Und mach Betrieb.

1929

Paul FORT

La valse de l'ourson

Ourson, ourson, prends peine, et danse avec ta chaîne et regrette le miel en regardant le ciel.

Tourne au son de la flûte et de l'accordéon, sans faire la culbute ou gare le bâton.

Ô cuisses fraternelles, ô poilu pantalon ! ô bas noir de l'ourson, jambe soyeuse et belle!

Ô taille mi-dormante ! ô pelote valsante ! ô col souple enroulé ! ô museau muselé !

Dodeline, ample tête, ou gare à la baguette. Vêtement de fourrure, valse, danse en mesure.

Ourson, ourson, prends peine, et danse avec ta chaîne et regarde le ciel en regrettant le miel.

Ô bon nez écrasé, de larmes arrosé ! ô poitrine, ô grand cœur, où donc est le bonheur ?

Tourne au son de la flûte et de l'accordéon, sans faire la culbute ou gare le bâton...

В качестве конкурсного фрагмента даем первую половину - до отметки <КОНЕЦ ФРАГМЕНТА ДЛЯ КОНКУРСНОГО ПЕРЕВОДА>. Но рекомендуем прочесть рассказ целиком, так что вторую половину тоже оставляем на своем месте.

Jean Giraudoux

LA MÉPRISE

Émile Durand eût été le plus heureux des hommes sans une malchance native qui accumulait quotidiennement sous ses pas les petites mésaventures dont nous nous contentons fort bien, nous autres, à raison d'une par semaine. Quand il montait dans un fiacre, le cheval s'emballait. Quand il prenait une automobile, le moteur, subitement calmé, s'éteignait. Ses faux cols étaient trop étroits et l'encolure de ses chemises trop large. Le tablier de sa cheminée consentait parfois à se baisser, mais refusait énergiquement, comme le rideau d'un théâtre de province, de se relever. Aussi Émile Durand était-il devenu maniaque, méticuleux, et il se promenait dans la vie avec la méfiance et les précautions d'un enfant qui étrenne perpétuellement un costume.

Ce jour-là, par exemple, après avoir collé un timbre sur chacune des deux lettres qu'il venait d'écrire, il regarda si les enveloppes étaient bien closes, si le papier n'en était point trop transparent, et il ne les glissa dans la boîte qu'après en avoir contrôlé les adresses. Il passa même la main dans l'étroite fente pour s'assurer qu'elles étaient bien tombées jusqu'au fond et ne réussit d'ailleurs qu'à se meurtrir douloureusement les doigts à un fil de fer qui faisait grille. Puis, non sans calculer les chances que ses lettres avaient d'être égarées parmi les imprimés, expédiées en province, incendiées par les moteurs des autos postales, il remonta vers le Luxembourg.

C'était un après-midi d'avant printemps où de gros nuages vaguaient dans le ciel. Un vent mi-aquilon, mi-zéphyr faisait claquer sur le dôme du Sénat un pavillon jadis national, mais qui n'était plus que portugais, le tiers rouge ayant disparu. Des

étudiantes marchaient avec décision contre cet air qui rougissait leur nez et décolorait leurs lèvres. Émile les suivait d'un regard alangui. Ce n'est point qu'il recherchait une intrigue. Il avait, au contraire, une maîtresse qu'il avait beaucoup aimée, une fiancée qu'il se sentait disposé à aimer beaucoup, et c'est à elles, justement, qu'il venait d'écrire. Cet hiver finissant lui donnait la nostalgie de son prochain foyer. Ce printemps qui s'avance lui rendait plus vif le souvenir de ses promenades amoureuses. Il goûtait sans en chercher plus long les charmes de la transition. Soudain, un soupçon terrible germa dans son esprit. Il essaya de se distraire en suivant les ébats frénétiques des joueurs de croquet. Mais chaque coup de maillet enfonçait dans son cerveau l'idée qu'il en voulait chasser. Il fit les cent pas, puis les mille. Hélas ! le soupçon se précisait, irrésistible. Ainsi monte dans une rue, par les caves, l'inondation. Maintenant, il ne pouvait plus douter : il s'était trompé d'enveloppes ! Louise, sa fiancée, allait recevoir le billet suivant : « À demain soir pour le dîner, Jeanne adorée ! Il y a dans l'air je ne sais quelle tiédeur, quelle douceur qui ne me fait penser qu'à toi depuis ce matin. » Et Jeanne, son amie, quelle stupeur allait être la sienne quand elle lirait : « À demain matin pour le déjeuner, petite fiancée et chère Louise. Il y a dans le ciel je ne sais quelle fraîcheur, quelle douceur ! » Tout était perdu ! À moins, peut-être, de courir, de devancer les lettres, d'obtenir d'avance le pardon en avouant tout. Les femmes aiment que l'on avoue. Certaines gens inventent même des fautes pour leur plaisir. Émile se précipita dans le premier autobus venu. Ce n'était pas le bon, mais à l'aide de deux correspondances, il arriva enfin à la demeure de sa fiancée.

<КОНЕЦ ФРАГМЕНТА ДЛЯ КОНКУРСНОГО ПЕРЕВОДА>

Louise était ce que sa mère appelait seule. C'est-à-dire qu'elle était seule avec sa mère. Émile s'assit avec un calme feint. Il parla posément du temps de demain en faisant de futilles allusions au temps d'hier. Il prit la main de sa fiancée et la garda, par contenance. Au cours des promenades, il s'occupait à lui enlever son gant ; mais elle n'avait aujourd'hui qu'un dé, et il ne pouvait non plus faire l'éloge de sa bague, qu'il avait donnée. Décidé par l'inaction même, il se jeta

brusquement à ses genoux.

– Louise ! Louise ! supplia-t-il. Je vous aime. Je vous adore. Mais je vous ai menti. J'ai encore une maîtresse. Ce fut du beau. Louise s'affaissa sur sa chaise. Selon les lois du contrepoids, sa mère se dressa, étendit une main qu'Émile ne se sentit aucune velléité de prendre ou de caresser.

– Sortez ! fit-elle.

Elle montrait la fenêtre, dans sa colère. Émile, plus modeste, se contenta de prendre la porte.

Puisque la fiancée était perdue, il fallait du moins sauver l'amie. Émile gravit donc, avec plus de résignation que de conviction, le haut escalier de Jeanne. Il ne prit même pas le soin, pour se distraire en les gravissant, de vérifier si les six étages avaient le même nombre de marches ou de faire son budget de la semaine. Parvenu enfin au bon palier, il attendit une minute, frappa de sa canne, plus fort qu'il ne l'aurait voulu, puis, remarquant la sonnette, il l'agita longuement. Enfin, après tout ce vacarme, pour se donner une contenance, il fredonna *l'Internationale*. Jeanne vint ouvrir, effarée.

– Qu'as-tu, Émile, tu deviens fou ?

Autant valait en finir tout de suite.

– Je ne suis pas fou, dit-il. Je me marie. Je n'entre que si tu me pardonnes ?

Elle le regardait fixement, examinant chacun de ses traits, de plus en plus nerveuse, comme si elle découvrait peu à peu, aux oreilles, au nez, aux lèvres de son ami, des anneaux de fiançailles.

– Ah ! Monsieur se marie ! Et avec qui, mon Dieu !

Monsieur peut-il se marier ?

La colère gagna Émile.

– Monsieur se marie avec une jeune fille de dix-huit ans.

Elle est blonde. Elle s'appelle Louise. Elle a une fossette au menton et un signe sur le bras gauche. Son père est caissier et sa mère est charmante. Voilà avec qui Monsieur se marie. Et Monsieur n'entrera que si tu lui pardonnes.

– C'est bon, fit Jeanne. Décampe.

On était sur le palier. Mais une maîtresse irritée est toujours chez soi. Et Émile, obéissant au geste qui lui montrait l'escalier, s'y engouffra sans répliquer, de même que l'on suit de

confiance, dans le Métropolitain, l'indication vers la sortie, alors même qu'elle semble nous diriger vers le centre de la terre.

Jeanne, d'ailleurs, courut jusqu'à la rampe, et, faisant un projectile d'une lettre froissée, précipita sa déroute. Émile ramassa machinalement la lettre, et disparut.

Dans l'autobus où il sauta – ce n'était pas le bon, mais du moins il allait vite – Émile, en tirant son mouchoir, fit tomber de sa poche la boule de papier. Il la reconnut. C'était la lettre écrite le matin. Les femmes sont bien hypocrites. Jeanne avait feint de ne rien savoir, alors qu'elle avait été mise au courant par le billet destiné à Louise.

Il voulut la relire, par dépit. Il la déplia. Ô stupeur ! Il n'y avait pas eu confusion. Jeanne avait reçu le mot destiné à Jeanne. Louise devait recevoir en ce moment le billet destiné à Louise. C'était bien gratuitement qu'Émile avait perdu deux femmes et deux bons repas.

Les bons repas ne se retrouvent jamais, et je ne sais si Durand a fait la paix avec ses amies. Mais il a décidé, depuis ce jour, de ne plus contrarier le hasard. Il ne choisit plus, en voyage, le wagon du centre, le moins exposé aux accidents. Il ne marche plus au milieu de la chaussée, les jours d'orage, pour éviter les tuiles et les tuyaux d'arrosage. Il lui est même arrivé, avant-hier, de mettre à dessein, dans la boîte destinée aux lettres de Paris, tout un courrier qu'il envoyait en province.

(Из сборника «**LES CONTES D'UN MATIN**»

Впервые опубликовано в *Paris-Journal*, 9 décembre 1910)